

Austatud lugeja!

2003. aasta läheb ajalukku suurte muutuste ja ootuste aastana. See oli viimane aasta, kus Eesti põllumees ja ettevõtja pidid pingutama eriti ebasoodsates konkurentsitingimustes, et tootmine vastavusse viia tänapäeva rahvusvaheliselt aktsepteeritud toiduohutuse nõuetega. Kuigi põllumajanduse sissetulekud 2002. aastaga võrreldes vähenesid, suutsid edukamad tänu SAPARDi toetustele teha tootmise kaasajastamiseks kavandatud investeeringud.

Siseturul tuleb Eestil jätkuvalt oma positsioone kaitsta. Uues majanduskeskkonnas edukas olemiseks ei piisa toidu kvaliteedile ja tootmisele esitatud miinimumnõuete täitmisest. Euroopa Liidu (EL) majandusruumis peab meie toiduainetööstus konkureerima suurte firmadega, kes teevad jõulisi pingutusi turunduse arenguks ja tarbijate tähelepanu võitmiseks. Eesti ettevõtjad on seni püüdnud oma toodete mainet tõsta peamiselt igaüks eraldi ja omal viisil.

Kaubandus kontsentreerub ja ühes sellega suureneb konkurents suurte kaubanduskettide vahel. Samaaegselt muutuvad tugevamaks toidutootmise ahelas majanduslikud sidemed erinevate sektorite vahel – põllumajandus, tööstus ja kaubandus. Ühepoolselt avatud turu tingimustes jäi põllumees enamasti nõudja rolli ja sellega kannatas avalikkuse silmis ka tema maine.

Meil jõustuv EL turukorraldus soodustab tulude jaotust vastavalt panusele toidutootmise ahela üksikute sektorite vahel. Tooraine kõrgest kvaliteedist ja paremast vääristamisest saavad kasu kõik osapooled.

Oluline on siinjuures keskenduda kohalike põllumajandussaaduste ja -toodete hea maine kujundamisele. Meil on tublisid tootjaid, kes on pühendunud oma igapäevasele tööle ettevõtte tasandil, aga sellest ei piisa toimetulekuks uutes konkurentsitingimustes. Jõupingutusi tuleb teha Eesti toidukaupade ühtse turundusstrateegia väljatöötamiseks. Meie toidukaupade edukas müük Euroopa turgudel sõltub meie oskustest ja valmisolekust korraldada oma tegevust süsteemselt ja komplekselt.

Eesti tarbija oskab hinnata tervisliku toidu väärtust ja põllumeeste panust keskkonnasõbralike tootmismeetodite kasutamisel. EL põllumajanduspoliitika loob nii säästvaks arenguks kui ka maaelu arenguks soodsa majanduskeskkonna.

Pole saladus, et enam kui pooltel põllumajandustootjatest, peamiselt väiketalunikel, oli raske konkureerida turul, kus põllumajandussaaduste hinnad olid subsideeritud impordi poolt alla surutud. Nad töötasid ja jätkasid eksisteerimist varade vähenemise arvelt. EL toetused ja turukorraldus võimaldavad oskusliku majandamise ja oma turuniši leidmise korral hakata majandustulemusi parandama ning luua eeldused iseseisvaks toimetulekuks tulevikus.

On rõõmustav, et ka linnaelanikud toetavad maapiirkondade tasakaalustatud arengut. Linlaste seas läbi viidud avaliku arvamuse uuring kinnitas nende poolehoidu maaelu toetamiseks ja arusaama, et sellistest toetustest saab kasu kogu ühiskond.

Ester Tuiksoo
põllumajandusminister